

## چارچوب شرح خدمات تدوین برنامه عمل طبیعت گردی جامعه-محور تالاب کانی برازان

### یک - عنوان

عنوان : تدوین برنامه عمل طبیعت گردی جامعه-محور تالاب کانی برازان

سفارش دهنده: طرح حفاظت از تالاب‌های ایران

دوره زمانی: اردیبهشت ماه ۱۴۰۳ تا شهریور ماه ۱۴۰۳ (۵ ماه)

محل انجام پروژه: تالاب کانی برازان

### ۱- مقدمه:

این شرح خدمات در راستای تدوین مشارکتی برنامه عمل طبیعت گردی جامعه محور تالاب کانی برازان تهیه شده و در اجرای این شرح خدمات گروه فنی علاوه بر رعایت موارد مندرج در شرح خدمات ملزم به همکاری نزدیک و مستمر با دبیرخانه زیست بومی تالاب‌های اداره کل حفاظت محیط زیست استان آذربایجان غربی و سازمان حفاظت محیط‌زیست معاونت محیط‌زیست دریایی و تالاب‌ها، دفتر حفاظت و احیای تالاب‌ها به عنوان ناظر و همکار تدوین برنامه عمل می باشند. نکات مهمی که در اجرای این شرح خدمات باید مد نظر گروه فنی قرار گیرد و در واقع چارچوب اجرای این شرح خدمات است به صورت زیر هستند:

- تدوین برنامه عمل طبیعت گردی جامعه محور تالاب یک فرآیند مشارکتی بوده و باید با حضور تمامی دست‌اندرکاران و نظرخواهی از آنها صورت گیرد. گروه فنی مجاز به اعمال نظرات خود و یا گروه خاصی نیست. در این فرایند گروه فنی نقش تسهیلگر و ارائه دهنده خدمات فنی و لجستیکی به گروه راهبری و دبیرخانه که از نمایندگان ذینفعان کلیدی تشکیل شده‌اند را دارد.

- گروه فنی باید همکاری تنگاتنگی با گروه راهبری تشکیل یافته برای تدوین برنامه عمل طبیعت گردی جامعه محور که از سوی دبیرخانه مدیریت زیست بومی تالاب‌های استان معرفی می‌شوند، داشته باشد.

- پس از اتمام کارگاه‌ها، انجام مطالعات، جمع‌بندی نتایج و تدوین و تصویب برنامه عمل طبیعت گردی تالاب، گزارش کارگاه‌ها همچنین کتاب برنامه مدیریت توسط گروه فنی چاپ و منتشر شود.

- جهت انجام امور پشتیبانی کسب نظر و تأییدیه سازمان (دفتر تخصصی) و دبیرخانه مدیریت زیست‌بومی اداره کل استان ضروری می باشد.

## ۲- روش شناختی پیشنهادی:

۲-۱: مرحله اول: گردآوری مطالعات و بررسی‌های مورد نیاز

### الف- گردآوری مطالعات

- ۱- گردآوری تمامی مطالعات انجام یافته اعم از پژوهشی و کاربردی توسط هر دستگاه یا ارگانی که مرتبط با تالاب بوده و یا در رابطه با فعالیتی مؤثر در حوضه آبریز تالاب بوده است.
- ۲- تلفیق مطالعات گردآوری شده و ارائه گزارش تحلیلی آن زیر نظر دفتر حفاظت و احیاء تالاب‌ها و کمیته راهبری مطابق شرح خدمات پیوست.
- ۳- شناسایی خلاءهای مطالعاتی مرتبط با تالاب و پیشنهاداتی برای رفع آن‌ها.

### ب- بررسی‌های و آماده‌سازی اطلاعات مورد نیاز

- ۱- انجام ارزیابی سریع در رابطه با موضوع خاص مرتبط با تالاب و با ابزارهای معرفی شده از طرف دفتر حفاظت و احیاء تالاب‌ها با همکاری اداره کل / دبیرخانه و دست‌اندرکاران کلیدی.
- ۲- تهیه نقشه‌های و پلات آنها برای به تعداد مورد نیاز در کارگاه.

۲-۲: مرحله دوم: شناسایی اولیه دست‌اندرکاران و اطلاع‌رسانی درخصوص به کارگیری رویکرد

### زیست‌بومی برای تدوین برنامه

#### الف- شناسایی اولیه دست‌اندرکاران

در این مرحله گروه فنی با همکاری دبیرخانه مدیریت زیست‌بومی، فهرست اولیه دست‌اندرکاران را شناسایی و با آنها ارتباط برقرار می‌کند. این شناسایی و برقراری ارتباط می‌تواند با مراجعه به محل آن ارگان یا دستگاه مثل استانداری، فرمانداری، شرکت‌های آب منطقه‌ای و ... و یا جلسه و گفتگو از نزدیک به طور مثال با جوامع محلی می‌تواند انجام شود.

#### ب- اطلاع‌رسانی

پس از شناسایی و برقراری ارتباط اصول رویکرد زیست‌بومی و گام‌های آن برای تدوین برنامه به گروه‌های مختلف اطلاع‌رسانی و نظر موافق آنها برای ادامه فرایند تدوین برنامه عمل طبیعت گردی جامعه محور تالاب جلب می‌شود. در حقیقت این مرحله انتخاب اجتماعی (یکی از اصول رویکرد زیست‌بومی) انجام می‌گیرد.

## ۲-۲- برگزاری نشست‌های تخصصی و فنی:

در این پروژه ۴ کارگاه یک روزه برای تدوین برنامه عمل تالاب پیش بینی شده که به صورت زیر هستند:

### ۲-۲-۱- کارگاه اول:

#### کارگاه ارزیابی: (یک کارگاه یک روزه پیش بینی شده است)

در این مرحله تشکیل کمیته طبیعت گردی زیر نظر کمیته مدیریت تالاب کانی برازان صورت می گیرد. اعضا کمیته شامل نمایندگانی از سازمان حفاظت محیط زیست، میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، شورای شهر و روستا، آژانس‌های طبیعت گردی، جوامع محلی و سایر ذینفعان می باشد. در این گام وظایف ذینفعان در خصوص طبیعت گردی جامعه محور بررسی خواهد شد و تدوین سیاست‌های توسعه طبیعت گردی در تالاب، هماهنگی بین دستگاه‌های ذی ربط در امر طبیعت گردی به منظور فراهم کردن زمینه توسعه گردشگری طبیعی و سایر موارد مطرح شده در پیش نویس دستورالعمل طبیعت گردی جامعه محور بحث و گفتگو و تصمیم گیری خواهد شد.

### ۲-۲-۲- کارگاه دوم

#### کارگاه تصمیم گیری (یک کارگاه یک روزه پیش بینی شده است)

در این مرحله اقدامات ذیل صورت خواهد گرفت:

- جمع آوری اطلاعات منابع پایه و همچنین اطلاعات طبیعت گران.
- ارزیابی پتانسیل طبیعت گردی در تالاب با استفاده از روش های علمی: در این بخش جداول SWOT تهیه شده توسط اعضا تکمیل خواهد شد و در خصوص آن بحث و تبادل نظر صورت خواهد گرفت.
- تدوین نقشه های پهنه بندی گردشگری.
- تعیین ظرفیت برد گردشگری.
- اقدامات کنترلی و مدیریت کاهش اثرات فعالیت‌ها/حوادث.
- تصمیم گیری پس از تطابق طرح با قوانین تالاب .

## ۲-۲-۳- کارگاه سوم

### کارگاه اجرا (یک کارگاه یک روزه پیش بینی شده است)

در این کارگاه جداول اقدامات و مسئولیت های ذینفعان احصا می گردد و نقش هر یک از دست اندرکاران با جزئیات استخراج خواهد شد.

**توضیحات:** پیشنهاد می گردد که در اجرای پروپوزالها، پروژهها و فعالیت های کوتاه مدت، وظایفی برای بخش دولتی در نظر گرفته شود مثل ساخت و تدارک استراحتگاه های توریستی، نیمکت، رستوران ها و سایر امکانات. بهره برداری یا مدیریت تأسیسات و زیرساخت های توریستی، آماده سازی برای فعالیت های گردشگری و تسهیل فعالیت های گردشگری در این مرحله، باید مدنظر قرار گیرد. همچنین در اجرای اهداف بلندمدت، از وظایف بخش دولتی کاسته می شود و طبیعت گردی در تالاب توسط جوامع محلی به صورت خوداتکاء با نظارت کمیته طبیعت گردی اجرا می شود. در این راستا به مدیریت ریسک و ایمنی مطابق با بخش چهارم مورد توجه قرار گیرد.

**تبصره:** اجرای اقدامات استخراج شده در جداول بر عهده مشاور نمی باشد.

## ۲-۲-۴- کارگاه چهارم

### کارگاه پایش (یک کارگاه یک روزه پیش بینی شده است)

در این کارگاه پروتکل پایش، تهیه خواهد شد که شامل موارد ذیل می باشد:

(۱) پایش مربوط به محیط های طبیعی تالاب که هدف از آن تعیین اثرات طبیعت گردی بر طبیعت است، اگر این اثرات معنی دار بود باید مولفه های شامل مسیرهای طبیعت گردی و مقاصد طبیعت گردی باید مجدداً بازنگری. و در صورت لزوم، برنامه های طبیعت گردی تالاب مزبور باید مورد بازنگری و اصلاح قرار گیرد. (۲) پایش گردشگران طبیعت که هدف از آن حفظ و بهبود کیفیت طبیعت گران و راهنمایان طبیعت گران در تالاب می باشد. این پایش، همچنین نظارت بر دستورالعمل های بالادستی هنگام اجرا را در نظر دارد.

## ۲-۳: پشتیبانی فنی و لجستیکی از برگزاری کارگاهها

### ۲-۳-۱- پشتیبانی لجستیکی از برگزاری کارگاهها

الف) فراهم کردن مقدمات برگزاری کارگاه از جمله پیگیری ارسال دعوتنامه از طرف دبیرخانه (اداره کل یا اداره شهرستان)، رزرو و آماده سازی سالن کارگاه (از ویژگی های سالن برگزاری کارگاه می توان به قابل جابجا بودن میز و صندلی اشاره کرد)، فراهم کردن الزامات اجرای کارگاه (شامل بنر کارگاه، سیستم صوتی، ایاب و ذهاب و ...)

ب) همکاری نزدیک با دبیرخانه مدیریت زیست بومی تالاب در جهت آماده سازی مقدمات، حین و پس از برگزاری کارگاه ها.

ج) پذیرایی و اسکان مدعوین کارگاه (شامل ناهار و دو میان وعده برای هر روز کارگاه، اسکان نمایندگان سازمان در هتل و برخی از دست اندرکاران کلیدی که از استان مجاور در کارگاه حضور دارند).

د) موارد زیر به عنوان ملزومات و امکانات مورد نیاز برگزاری کارگاه ها ضروری می باشند:

- سالن کنفرانس برای برگزاری جلسات مشورتی. امکانات مناسب جهت اسکان، پذیرایی و برگزاری این کارگاه ها فراهم باشد.
- لپ تاپ، دستگاه کپی و ویدئو پروژکتور.
- میز و صندلی قابل جابجایی برای گروه های کاری.
- کاغذهای رنگی A4 در چهار رنگ و به تعداد کافی.
- چسب کاغذی.
- ورق های کاغذ A0 به اندازه کافی.
- ماژیک در رنگ ها و اندازه نوک مختلف به تعداد کافی.
- پلات A0 رنگی از نقشه های مورد نیاز.
- امکانات مستندسازی (دوربین عکاسی و فیلمبرداری) و تیم گزارش نویسی.

## ۲-۳-۲- پشتیبانی فنی از برگزاری کارگاه

الف) تأمین تسهیلات مورد نیاز کارگاه به تعداد کافی (حداقل ۳ تسهیلات) با تایید و هماهنگی دفتر حفاظت و احیاء تالابها و دبیرخانه .

ب) مستندسازی کارگاه از جمله یادداشت برداری، عکس و فیلم از کلیه مراحل کارگاهها.

ج) جمع بندی نتایج و خروجی های کارگاه و ارائه گزارش آن به کمیته راهبری، دبیرخانه و دفتر حفاظت و احیاء تالابها.

د) پشتیبانی از دبیرخانه به منظور ارسال گزارش تأیید شده به ذینفعان و جمع آوری نظرات آنها و اعمال بازخوردها در گزارش نهایی هر بخش.

ه) ارزیابی سریع (در صورت نیاز) در خصوص موارد فنی مبهم مطرح شده در کارگاهها و نشست های مشورتی و ارائه نظر در خصوص آنها با هماهنگی دبیرخانه و دفتر حفاظت و احیاء تالابها.

تبصره ۲- برنامه نهایی برگزاری کارگاه (لجستیکی و فنی) باید به تایید دفتر حفاظت و احیاء تالابها رسیده و تحت نظارت این دفتر صورت گیرد.

## ۲-۴: تلفیق خروجی‌های کارگاه، و ارائه گزارش نهایی

### ۲-۴-۱- گردآوری و نهایی‌سازی

الف) تلفیق تمامی گزارش‌های خروجی از کارگاه‌ها، تکمیل کاستی‌های آن و ارائه به کمیته راهبری، دبیر خانه و دفتر حفاظت و احیاء تالاب‌ها.

ب) نشست جمع بندی نتایج کارگاه‌ها برای تدوین کتاب برنامه (۱ روز) حضور نماینده دفتر حفاظت و احیاء تالاب‌ها در این نشست ضروری می باشد.

### ملاحظات

الف) تیم تخصصی مورد نیاز برای تسهیلگری کارگاه‌ها که مشاور ملزم به تأمین آنها است تیم تسهیلگری، تیم مستندساز و افراد مسئول لجستیک می‌باشند.

ب) راهنمای تدوین برنامه عمل طبیعت‌گردی جامعه محور در تالاب‌ها به عنوان سند بالادستی این شرح خدمات قلمداد می‌شود.

## ۳- تولیدات پروژه:

۱. گزارش کامل (حداکثر ۱۰۰ صفحه) مطالعه اجرا شده مطابق بندهایی که در پروپوزال پیشنهادی مجری باید مشخص باشد،

۲. گزارش مجزا از نشست‌های برگزار شده،

۳. تصاویر و کلیپ‌های نشست‌های صورت گرفته با کیفیت بالا،

## ۴- مشخصات و تجربه تیم کاری پروژه:

ضروری است تیم کاری معرفی شده دارای مهارت‌ها و ویژگی‌های شامل مدرک دانشگاهی و تجربه کاری در زمینه مطالعات مرتبط و تسهیلگری و کار با جوامع محلی ترجیحا مرتبط با علوم طبیعی، محیط‌زیست، منابع طبیعی، کشاورزی و گردشگری بوده و دارا بودن مهارت آموزش، مذاکره و ارتباط، دارا بودن مهارت کار با رایانه باشد، طرف قرارداد شخصیت حقوقی باشد و دارای تجربیات مرتبط با این موضوع باشد.

۵- نتایج: انتظار می‌رود در انتهای این پروژه برنامه عمل طبیعت‌گردی جامعه محور تالاب کانی برازان به صورت مشارکتی جهت اجرا تهیه و ابلاغ گردد.

## ۶- ملاحظات حقوقی - مالی

- کلیه هزینه‌های اجرایی مرتبط با شرح خدمات فوق شامل هزینه‌های حمل و نقل، ایاب و ذهاب، پذیرایی، اسکان، ملزومات برگزاری نشست و همچنین هزینه‌های بیمه (حوادث و ...) کارکنان شرکت و مالیات و ارزش افزوده... در طول مدت زمان قرارداد به عهده شرکت مجری می‌باشد.
- قیمت پیشنهادی به‌مراه کسورات قانونی (شامل بیمه و مالیات ارزش افزوده) اعلام گردد.
- شرایط ویژه: در قسط آخر قرارداد معادل ۲۰٪ کل مبلغ قرارداد لحاظ و بعد از تایید نهایی و اتمام کامل تعهدات پرداخت خواهد شد.
- لازم به ذکر است برنده مناقصه می‌بایست ضمانت اجرایی معادل ۱۰٪ کل مبلغ قرارداد را در اختیار کارفرما قرار دهد و بدیهی است بعد از اتمام تعهدات عودت داده خواهد شد.

### • نکته بسیار مهم: لحاظ نمودن مالیات بر ارزش افزوده (۱۰٪) در مبلغ پیشنهادی

در برآورد مالی این پروژه تمامی کسورات قانونی شامل مالیات، بیمه، مالیات بر ارزش افزوده (۱۰٪) لحاظ و در مبلغ پیشنهادی اعلام شود. لازم به توضیح بیشتر می‌باشد، که با عنایت به محل اعتبارات این پروژه که از منابع مالی بین‌المللی از طریق دفتر برنامه توسعه ملل متحد بوده، طبق روال‌های رایج در بدنه دولت، پرداخت مالیات بر ارزش افزوده در قالب فاکتورهای رسمی در این نوع قراردادها باید توسط طرف قرارداد پرداخت شود و لذا باید در مبلغ کل قرارداد لحاظ شود. بنابراین در صورت توجه نمودن به این بند عواقب ناشی از آن بر عهده برنده مناقصه خواهد بود و مبلغی در این خصوص به قرارداد اضافه نخواهد شد.

**تبصره:** بدیهی است با توجه به شخصیت حقوقی متقاضی طبق ضوابط و مقررات جاری کشور هر یک از کسورات قانونی مربوطه که در این استعلام بها مشمول آن شخصیت حقوقی می‌شود، باید و حتما در مبلغ پیشنهادی پیش‌بینی گردد.

❖ اشخاصی که تمایل به همکاری دارند لطفاً، طرح توجیهی (پروپوزال)، قیمت پیشنهادی و مدارک مورد نیاز (آگهی تاسیس، آگهی‌های تغییرات، اساسنامه شرکت، گواهی ارزش افزوده، سوابق کاری-رزومه و طرح پیشنهادی) را طبق فرایند استعلام در دو پاکت مجزا (پاکت الف: مدارک حقوقی و طرح پیشنهادی به همراه فازبندی و گام‌های اجرایی- پاکت ب: پیشنهاد مالی به همراه ریز هزینه‌ها و کسورات قانونی (مالیات-بیمه- مالیات بر ارزش افزوده (۱۰٪)) حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۳/۲/۵ به آدرس: تهران، بزرگراه حکیم، پارک پردیسان، معاونت محیط زیست دریایی، طرح حفاظت از تالاب‌های ایران ارسال نمایید.

ذکر این نکته ضروری است که بودجه این پروژه از محل اعتبارات نقدی منابع بین‌المللی و ملی تامین شده (Cost Sharing) که به صورت نقدی و در قالب طرح حفاظت از تالاب‌های ایران هزینه خواهد شد و لذا فرایند انتخاب مجری بر اساس ارزیابی سوابق شرکت و قیمت بهینه می‌باشد، که این موضوع توسط کمیته استعلام بررسی و نتیجه به مجری ملی طرح جهت تایید نهایی اعلام می‌گردد. بدیهی است در این فرایند طرح‌های پیشنهادی مرور و در صورت لزوم از نفرات برگزیده و حایز صلاحیت جهت ارائه دعوت به عمل می‌آید.